

noviny

Klenovské

M e s a č n í k o b c e K l e n o v e c

V. ročník

Číslo 9/2008

klenovskenoviny@klenovec.sk

Zdarma

Návraty k hudobným tradíciám

V piatok 26. septembra sa v Klenovci uskutočnil 8. ročník cezhraničného folklórneho festivalu netradičných hudobných nástrojov Návraty k hudobným tradíciám,

ktorý pokračoval v sobotu a v nedeľu v družobnej maďarskej obci Mihálygerge. Organizátormi podujatia boli obec Klenovec, maďarská obec Mihálygerge, Banskobystrický samosprávny kraj a Gemersko-malohontské osvetové stredisko v Rimavskej Sobote.

Večernému hlavnému programu predchádzali výchov-

né koncerty v Materskej škole Karola Pajera a v Základnej škole Vladimíra Mináča zamerané na predstavenie pastierskych hudobných nástrojov a odborný seminár Zachovávanie európskeho kultúrneho dedičstva s témou Pastierske hudobné nástroje. Lektor týchto zaujímavých podujatí, Milan Katreniak, sám vyrába a aj hrá na tieto nástroje. Účastníkmi seminára boli členovia mládežníckeho folklórneho súboru Mladosť z Klenovca, ktorí všetkým účastníkom zatancovali a zaspievali v úvode večerného programu.

Na festivale Návraty k hudobným tradíciám vystúpila aj domáca ľudová hudba FS Vepor

Z obsahu:

- rozhovor s MUDr. Jánom Šoltésom
- história poľovníctva na Slovensku
- pravidelné rubriky
- aktuality
- výstup na Klenovský Vepor
- úspešný štart bedmintonistov

né koncerty v Materskej škole Karola Pajera a v Základnej škole Vladimíra Mináča zamerané na predstavenie pastierskych hudobných nástrojov a odborný seminár Zachovávanie európskeho kultúrneho dedičstva s témou Pastierske hudobné nástroje. Lektor týchto zaujímavých podujatí, Milan Katreniak, sám vyrába a aj hrá na tieto nástroje. Účastníkmi seminára boli členovia mládežníckeho folklórneho súboru Mladosť z Klenovca, ktorí všetkým účastníkom zatancovali a zaspievali v úvode večerného programu.

(pokračovanie na str. 2)

Dúfame, že teraz sa už naozaj pohnú

Keď sme v májovom čísle Klenovských novín informovali v článku *Zdá sa, že lady sa pohli* o záverečnom rokovaní k zmene nariadenia bývalého Stredoslovenského krajského národného výboru v Banskej Bystrici o hospodárení v ochranných pásmach klenovskej vodnej nádrže, boli sme presvedčení, že to bude naozaj záverečné rokovanie. Život však prináša neustále zmeny a tak sa aj pri príprave nového nariadenia vyskytli ešte niektoré nejasnosti pri upre-

sňovaní formulácií jednotlivých zásad. Naviac hrozilo, že celý proces sa oneskorí, čo bolo vzhľadom na priebežné zverejňovanie výziev na predkladanie žiadostí o finančnú podporu zo štrukturálnych fondov Európskej únie neakceptovateľné, pretože by sa postupne redukovali možnosti získania týchto prostriedkov.

Z uvedených dôvodov a taktiež z podnetu zástupcov obce zvolal Slovenský vodohospodársky podnik,

odštepny závod Povodie Hrona Banská Bystrica ešte jedno rokovanie na 4. septembra, ktorého sa okrem organizátorov stretnutia a predstaviteľov obce zúčastnili aj zástupcovia Krajského úradu životného prostredia z Banskej Bystrice, Regionálneho úradu verejného zdravotníctva z Rimavskej Soboty, Lesov SR z Rimavskej Soboty a ďalší účastníci. V priebehu rokovania boli znova prediskutované sporné otázky a dohodli sa formulácie jednotlivých zásad

a opatrení, s ktorými vyslovili súhlas všetci účastníci rokovania. Tým sa vytvorili predpoklady na spracovanie definitívneho návrhu nového nariadenia a naštartovanie jeho schvaľovacieho procesu. Očakávame, že nové nariadenie vstúpi do platnosti ešte do konca tohto kalendárneho roka a že bariéry, ktoré zamedzovali prístup k fondom EÚ na rozvoj turistického ruchu v oblasti nad klenovskou priehradou, budú odstránené.

(mk)

Udialo sa ...

- *8. septembra** sa starosta obce JUDr. Pavel Struhár stretol so zástupcami firmy Retes, ktorá je dodávateľom tepla pre domy na Ulici Sládkovičovej a SNP.
- *10. septembra** sa starosta obce JUD. Pavel Struhár zúčastnil v Banskej Bystrici na konferencii o výchove Rómov.
- *11. septembra** rokoval starosta obce JUDr. Pavel Struhár s prednostkou Obvodného úradu v Rimavskej Sobote Mgr. Janou Uhrinovou ohľadom projektov z fondov Európskej únie.
- *16. septembra** sa v Kokave nad Rimavicou uskutočnilo zasadnutie Mikroregiónu Sinec-Kokavsko, na ktorom sa zúčastnil starosta obce JUDr. Pavel Struhár.
- *19. septembra** sa starosta obce JUDr. Pavel Struhár zúčastnil v Tisovci na oslavách výročí štátnika, politika, právnika a publicistu Vladimíra Clementisa.
- *20. septembra** sa starosta obce JUDr. Pavel Struhár zúčastnil na Dňoch obce Bottovo.
- *23. septembra** sa v Hrachove konalo zasadnutie Miestnej akčnej skupiny Malohont, na ktorom našu obec zastupoval jej starosta JUDr. Pavel Struhár.
- *25. septembra** sa v Klenovci uskutočnilo vyhodnotenie Gemersko-malohontských folklórnych slávností Klenovskej rontouky.
- *26. septembra** sa starosta obce zúčastnil v Hnúšti na otvorení kancelárie Agentúry pre rozvoj okresu.
- *27. septembra** sa v maďarskej obci Mihálygerge uskutočnila druhá časť cezhraničného folklórneho festivalu Návraty k hudobným tradíciám a oslavy 450. výročia založenia obce, na ktorých sa zúčastnila delegácia obce vedená jej starostom JUDr. Pavlom Struhárom.
- *29. septembra** sa v Rimavskej Bani uskutočnilo zasadnutie Rady Združenia miest a obcí Gemera – Malohontu, na ktorom sa zúčastnil starosta obce JUDr. Pavel Struhár.
- *2. októbra** sa starosta obce JUDr. Pavel Struhár zúčastnil na seminári Súčasnosť a perspektívy vidieckeho školstva v Hrachove.
- *3. októbra** sa starosta obce JUDr. Pavel Struhár zúčastnil na Dňoch obce Hrachovo.

(bh)

Návraty k hudobným tradíciám

(dokončenie zo str. 1)

V hlavnom programe festivalu sa na Námestí Karola Salvu predstavili sólisti inštrumentalisti a ľudové hudby zo Slovenska, Maďarska a Poľska. Začiatok prehliadky netradičných hudobných nástrojov patril Hlohoveckým fujaristom, ktorých trombity zazneli z rozsvietenej vežičky námestia a drumblí Milana Katreniaka, ktorý v ďalšom svojom vstupe pridal ešte hru na koncovú píšťalu. Večerným námestím znelo aj tárogáto v podaní starého otca a jeho dvoch vnukov. Okrem toho vystúpili tiež heligonkári FS Vepor z Klenovca, Ján Vrbinský s ústnou harmonikou, skupina ústnych harmonikárov z Mihálygerge, Ľudová hudba folklórneho súboru Vepor z Klenovca so

ženskou speváčkou skupinou, Ľudová hudba Tücsök z Mihálygerge, Oravská muzika z poľského Zakopaného a ľudová hudba Pofana s tanečníkmi Folklorneho súboru Háj z Rimavskej Soboty, ktorí zatancovali tanec s lyžičkami. Na záver večera opäť zazneli trombity, ktoré dali bodku za 8. ročníkom cezhraničného folklórneho festivalu v Klenovci.

Už tradične sa uskutočnili aj sprievodné podujatia, kde si návštevníci mohli pozrieť výstavku plodov zeme Čo záhrada dala, výstavku prác detí a rodičov z Materskej školy Karola Pajera - Tekvicové strašidielka, ako aj výstavku prác detí a tvorivé dielne remesiel, hudby, spevu a tanca v rámci projektu OZ RODON podporeného z Fondu Hodina deťom pod

názvom Remeslo má zlaté dno.

V sobotu sa niektorí účinkujúci stretli v družobnej maďarskej obci Mihálygerge, kde okrem hudby a spevu bola aj súťaž vo varení národných špecialít, na ktorej sa, už tradične, nedali zahanbiť klenovskí heligonkári a členovia mužskej speváckej skupiny s vynikajúcou klenovskou kapustnicou, aj keď tentokrát súťaž nevyhrali. Ocenení však boli za klenovskú štrúdlu a Ján Kožiak a Jaroslav Zvara aj v kategórii domáca pálenka. Deti z Materskej školy Karola Pajera Filip Bobrovský, Adam Bobrovský, Aneta Hrušková, Sebastián Zvara a Lukáš Fábry sa zase mohli tešiť z ocenenia za svoje tekvicové výtvy.

(bh)

Gemerský sociálny podnik

Obecné zastupiteľstvo na svojom riadnom zasadnutí 28. augusta, súhlasilo s odpredajom budovy novovzniknutej neziskovej organizácii Gemerský sociálny podnik, ktorá má sídlo v našej obci. Keďže ide o nový subjekt Klenovca, je len pochopiteľné, že sme o činnosti tohto sociálneho podniku chceli vedieť viac, a preto sme oslovili jeho riaditeľa Milana Stieranku, ktorý nám ochotne odpovedal na niekoľko otázok.

KN: Môžete našim čitateľom stručne predstaviť novovzniknutú neziskovú organizáciu, ktorej sídlo je v Klenovci?

M.S.: Názov tejto neziskovej organizácie je Gemerský sociálny podnik. Má sídlo v Klenovci, ale jej pôsobnosť je okresná. Ide vlastne o realizáciu projektu, ktorý má názov Vytvorenie a overovanie fungovania sociálneho podniku v okrese Rimavská Sobota. Tento projekt zahájil činnosť tento rok v júni v rámci sektorového operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia, je financovaný z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu a spadá pod Ministerstvo práce, sociálnych

vecí a rodiny.

KN: Aká je filozofia takéhoto projektu?

M.S.: Ide o pilotné overenie založenia, ale aj následného fungovania sociálneho podniku, ktorého hlavným cieľom je znižovanie nezamestnanosti, a to rôznymi formami vzdelávania znevýhodnených osôb a ich následným začlenením do pracovného procesu. Veď počas realizácie projektu sa predpokladá vytvorenie 300 pracovných miest, z toho 50 priamo v sociálnom podniku a 250 u iných zamestnávateľov. Procesom vzdelávania má prejsť až 900 účastníkov. Na tento účel bol poskytnutý nenávratný finančný príspevok vo výške 98 974 655 korún.

KN: Spomínali ste znevýhodnené osoby.

M.S.: Áno, cieľovými skupinami sú pre nás ľudia, ktorí si hľadajú zamestnanie, osoby nad 50 rokov, absolventi škôl.

KN: Aké sú hlavné aktivity Gemerského sociálneho podniku?

M.S.: Okrem už spomínaného vzdelávania, bude naša činnosť orientovaná na spracovanie biomasy

a výrobu štiepky v lokalitách Klenovec, Rimavská Sobota, Hnúšťa, stavebnú činnosť v meste Tisovec, na výrobu gúb, šindľov, rezbárskych výrobkov, teda vlastne na zachovanie tradičných remesiel, ktoré majú tradíciu práve v Klenovci a ešte na výrobu hračiek.

KN: Aký je, podľa vás zmysel takéhoto projektu?

M.S.: Začlenenie dlhodobo nezamestnaných do pracovného procesu, zvýšenie zamestnanosti, a keďže ide o pilotný projekt, jeho overenie umožní podobné sociálne podniky realizovať aj v iných regiónoch.

KN: Ďakujem za rozhovor a želim veľa úspechov v realizácii tohto projektu.

(bh)

Kladiem dôraz na prevenciu

MUDr. Ján Šoltés pôsobí v Klenovci 25 rokov. Má rozsiahle vedomosti z lekárskeho vied, prax z interného a všeobecného lekárstva, najmä bohaté skúsenosti praktického lekára. Porozprávali sme sa s ním o aktuálnych zdravotných problémoch v obci.

KN: Toho roku sa opäť obnovili zdravotné obvody. Čo to v praxi znamená?

J.Š.: Systém zdravotných obvodov zabezpečuje občanovi zdravotnú starostlivosť u lekára v obvode, v ktorom býva. Pritom právo slobodne si zvoliť lekára ostáva aj naďalej. U nás sme s tým problém nemali. Ani v minulosti som žiadneho pacienta z môjho obvodu neodmietol. Ošetrujem aj asociálov, alkoholikov alebo bezdomovcov. Jednoducho sú to moji pacienti.

KN: Zdravotné poisťovne uzatvárali toho roku zmluvy s nemocnicami na určitý finančný limit. Ako sa to prejavilo v našom obvode?

J.Š.: Väčšina našich pacientov sa lieči v nemocnici v Hnúšti, s ktorou niektoré zdravotné poisťovne vôbec neuzavreli zmluvy, napríklad poisťovňa Dôvera, čiže nemocnica môže ošetriť len akútny stav (zlomeniny, ťažký zápal pľúc, mozgovú príhodu a podobne). Po troch dňoch odošle pacienta do ďalšej nemocnice, s ktorou má poisťovňa zmluvu. Všeobecná zdravotná poisťovňa zase krátila hnuštskej nemocnici počet lôžok: na internom o 30% a na chirurgickom oddelení o 50% (uprednostňuje sa jednoduchá chirurgia). S tým máme teraz problémy. Pacientov posielame do nemocnice v Rimavskej Sobote, ktorá je našou spádovou nemocnicou.

KN: Aký je zdravotný stav nášho obyvateľstva? Aké choroby sa najčastejšie vyskytujú?

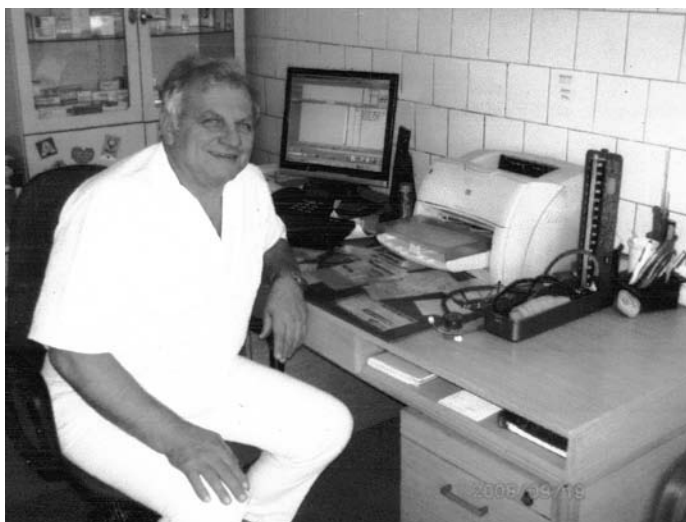
J.Š.: Zdravotný stav našich občanov je taký istý ako na celom Slovensku. Zvýšil sa počet nádorových ochorení. Často sa vyskytuje rakovina pľúc a žalúdka, leukémia, u žien rakovina prsníka. Stále je dosť srdcovocievnych ochorení, ale čo je nové, je to, že tieto ochorenia sa už vyskytujú aj u mladších pacientov. Súčasná dynamická doba nepriaznivo vplyva na ich zdravotný stav

Rozhovor s MUDr. Jánom Šoltésom

(rýchle tempo života, stres, zlá životospráva, fajčenie, alkoholizmus, nezamestnanosť, finančné problémy a podobne). Už pred piatimi rokmi som zistil u našich mladých občanov užívanie drog. Sú to zatiaľ iba ľahké drogy (pervitín a podobne), ktoré sú rozšírené na diskotékach, ale je to nebezpečné a škodí to zdraviu.

KN: Dôležitú úlohu pri udržiavaní dobrého zdravia zohráva hygiena. Aký je stav na tomto úseku u nás?

J.Š.: Nazdávam sa, že na-

MUDr. Ján Šoltés vo svojej ambulancii

ši ľudia už majú správne hygienické návyky, i keď by bolo možné poukázať aj na nedostatky a rezervy, ktoré sa ešte vyskytujú. Trápi ma však stav, ktorý je v rómskej osade v Dolinke. Obyvatelia tejto osady nemajú vodu v bytoch, hygienické zariadenia, toalety, žijú v zlých podmienkach. Ich domčeky a chalúčky sú na veľmi nízkej hygienickej úrovni. Okolie je značne znečistené. Každú chvíľu tu môže vypuknúť epidémia. Ak sa nebude táto situácia riešiť (bývanie, voda, hygiena atď.), dôjde ku katastrofe. Rómovia bývajúci v obci žijú lepšie, ale ani tento stav nie je celkom uspokojivý.

KN: Čo by podľa vášho názoru mali robiť ľudia, aby si dlhodobo udržali svoje zdravie?

J.Š.: Podľa môjho názoru chorobám treba predchádzať. Z toho dôvodu veľký dôraz kladiem na prevenciu. Prevencia dokáže včas odhaliť mnohé ochore-

nia, ktorých liečba v začiatočnom štádiu je úspešná. Zdravotné poisťovne umožňujú, aby každý mohol prísť na preventívnu prehliadku k svojmu praktickému lekárovi či gynekológovi a urológovi každé dva roky. Ľudia to nevyužívajú a je to chyba. Bežná preventívna prehliadka u lekára dokáže odhaliť zvýšený krvný tlak, poruchy rytmu srdca či vysoký cholesterol, ktoré vedú k srdcovocievnejmu ochoreniu. Krvné testy môžu poukázať aj na ďalšie odchýlky – zvýšený cukor,

zápal v tele a iné. Chcel by som dodať, že na preventívnu prehliadku sa nepozýva, ale každý vo vlastnom záujme by mal o ňu požiadať svojho lekára.

KN: Na záver nášho rozhovoru by sme sa vás chceli opýtať na vaše osobné plány?

J.Š.: Plánov mám veľa, ale spomeniem aspoň jeden. Chcel by som, aby sa zrekonštruovala budova zdravotného strediska, v ktorej sa nachádza moja ordinácia. Obec chce túto starú budovu rozšíriť prístavbou, ktorou by sa zväčšil priestor stomatologickej ambulancie, a nadstavbou, v ktorej by mohla byť napríklad rehabilitácia. Budova potrebuje generálnu opravu, aby sa zmodernizovala. Takisto by som chcel doplniť prístrojové vybavenie ordinácie, aby som mohol poskytovať zdravotnú starostlivosť ešte na vyššej úrovni.

KN: Ďakujem za rozhovor.

(mo)

Bedminton

Košice 6.9.2008

Denisa Antalová, Katarína Balciarová, Nikola Lichancová a Nikoleta Bálintová cestovali 6. septembra na GP Košic mladšieho dorastu.

Dievčatá opäť dokázali, že patria do slovenskej špičky. Antalová skončila vo dvojhre druhá (vo finále prehrala s Kubikovou z BC Prešov 21:17 a 21:17). S tou istou hráčkou vo štvorhre zvíťazila a mixe spolu s Haringom (Spoje Bratislava) obsadila tretie miesto. Na bronzovej pozícii sa vo štvorhre dievčat umiestnil pár Balciarová/Bálintová. Balciarová vypadla v mixe hneď v prvom kole, v dvojhre v treťom kole (konečné 5.-8.miesto). Bálintová sa v mixe dostala medzi 16 najlepších párov, v dvojhre však vypadla už v prvom kole. Nikola Lichancová sa prebojovala v dvojhre, štvorhre a mixe medzi osem najlepších.

Šurany 14.9.2008

Na Veľkú cenu staršieho dorastu cestovali do Šurian 14. septembra Dominika Rebová (Lok. Košice), Romana Surová, Denisa Antalová, Katarína Balciarová a Nikola Lichancová.

V mixe skončila Romana Surová spolu s Vachálkom (Spoje BA) na treťom mieste. Rebová spolu s Poláčkom obsadili 5.-8.miesto a páry Koribský/Lichancová a Jánošík/Balciarová vypadli v druhom kole. Už v prvom kole skončil pár Antalová/Haring (Spoje Bratislava).

Rebová ako najvyššie nasadená hráčka turnaja prehrala v semifinále s Jariabkovou (BK MI Trenčín) vo trojsetovej bitke 19:21, 21:17 a 15:21. Aj v druhom semifinále podľahla Romana Surová Kubikovej (BC Prešov) v dvoch setoch 16:21 a 18:21. Obidve porazené semifinalistky obsadili tretie miesto. Antalová sa neprebojovala do ďalších kôl z osmičky najlepších. Balciarová vypadla v druhom a Lichancová v prvom kole.

To čo sa dievčatám napodarilo vo dvojhre si plne vynahrádili vo štvorhre. Pár Rebová (Lok. Košice)/Surová prešiel turnajovým pavúkom bez zaváhania a v turnaji zvíťazil. Mladšie dorastenky Antalová/Kubiková (BC Prešov) obsadili tretie miesto, keď ich v semifinále porazili víťazky štvorhry Rebová/Surová 17:21 a 14:21.

(pokračovanie na strane 7)

Chovateľom králikov

Dbajte na zdravotný stav v chove králikov

Zdravie králikov ohrozuje množstvo infekčných a neinfekčných ochorení. Medzi najrozšírenejšie patria myxomatóza, kokcidióza, hemoragická pneumónia (tzv. králičí mor), infekčná nádcha, a ďalšie.

Proti mixomatóze a králičiemu moru boli vyvinuté veľmi kvalitné očkovacie látky. Ako laický vakcinátor môžem potvrdiť, že pokiaľ sa tieto očkovania robia správne a včas, môžu ochrániť chov králikov takmer dokonale. V praxi sa osvedčilo očkovanie v mesiacoch marec-máj a potom august-september pri neskorších mláďatách. Očkovacia látka však musí byť dobre uskladnená. Týmto očkovaním sa u králikov vytvorí imunita približne na pol roka, potom treba očkovanie zopakovať. Myxomatóza a králičiemu moru sa dá v súčasnosti už pomerne účinne predchádzať pravidelným očkovaním. Aj kokcidiózu môžeme úspešne tmiť prípravkami Sulfakombin, Sulfadimidin a podobne, skrmova-

ním suchého a kvalitného krmiva, vŕbových konárikov a dezinfekciou chovných priestorov.

Ochorením, ktoré našim chovateľom králikov robí nemalé starosti je infekčná nádcha.

Králiky ťažšie dýchajú, prskajú, pozorujeme výtok z nosa a oči, sú slabšej kondície a majú nižšie prírastky. Najklamnejšie pre chovateľa je práve to, že ich zdravotný stav sa s prechodným zlepšením počasia, či kŕmenia zlepši, takže vzniká dojem, že ochorenie je vyliečené. Na králiky vplývajú zhoršené klimatické podmienky, stresy spojené s vystavovaním, zmena kŕmenia, nedostatočný odpočinok, zmena režimu dňa a pod. Ochorenie sa šíri nielen priamym stykom chorých králikov so zdravými, ale aj sekretom postriekanými predmetmi (náradie, nedostatočne vyčistený koterec) a infikovaným vzduchom. Podliehajú mu najmä zvieratá s nízkou odolnosťou, horšou výživou, bez ohľadu na vek a plemennú príslušnosť.

Rudolf Kaštan

2 kuchyne našich starých mám

Počas 8. ročníka cezhraničného folklórneho festivalu netradičných hudobných nástrojov Návraty k hudobným tradíciám si mohli návštevníci tohto zaujímavého podujatia večer na klenovskom námestí pochutiť nielen na domácich klenovských špecialitách, ale aj na špecialite, ktorú uvarili naši priatelia z maďarskej obce Mihálygerge.

Keďže chutila aj našim heligonkárom, podarilo sa im presvedčiť členov Ludovej hudby Tücsök, aby prezradili recept na toto zaujímavé jedlo, v ktorom sa spája guľáš s fazuľou do jednej polievky, ktorú v Mihálygerge volajú babguláš, alebo slovensky fazuľový guľáš. Aj keď toto jedlo nepatrí do kuchyne našich starých mám, ale do kuchyne našich maďarských priateľov, veríme, že vám bude chutiť tak ako všetkým, ktorí túto polievku už mali možnosť

ochutnať. Recept je veľmi jednoduchý a prípravu tohto jedla určite zvládnu aj začiatočníci.

Fazuľový guľáš

Na bravčovú masť dáme na drobné kúsky pokrúpanú slaninu, krátko ju posmažíme a pridáme nakrájanú cibuľu. Keď je cibuľa pekne ružová, dáme mletú sladkú a štipľavú papriku, raz premiešame a hneď pridáme na kocky nakrájanú bravčovú lopatku, údené kolienko, soľ, korenie a rascu. Všetko spolu pražíme. Keď je mäso mäkké, primiešame nakrájané paradajky a papriku a spolu so zemiakmi uvaríme. Na záver pridáme fazuľové bôby, ktoré sme osobitne uvarili v osolenej vode s väčším množstvom bobkových listov. Všetko spolu necháme krátko prevrieť, aby sa fazuľa s guľášom spojila.

(bh)

Október

V mesiaci október už býva chladnejšie. V niektorých rokoch sa ešte môžeme potešiť z „babieho leta“. V záhradke plochy, ktoré sa nám uvoľnili po zbere úrody čo najskôr zrýľujeme. Snažíme sa rýľovať v hrubých hrudách. Tieto sa počas zimných mesiacov nakypria a získajú drobnohrudkovú štruktúru. Hnojíme organickým hnojivom, ktoré sa nám do jari rozloží. Pred príchodom mrazov môžeme vysúšať výsev mrkvy, ktorá nám vyklíči na jar. Pred príchodom mrazov vyberieme a uložíme koreňovú a hlúbovú zeleninu. Venujeme pozornosť zberu a uskladneniu ovocia. Vyslovene zimné odrody zberáme až koncom októbra. Má to vplyv na trvanlivosť uloženého ovocia. Toto obdobie je najvhodnejšie na vysádzanie a presádzanie väčšiny ovocných stromkov. Pri

Okienko záhradkára

kúpe ovocných stromkov dávame pozor na ich kvalitu. Nízke vedenie ovocných stromkov nie je záležitosťou druhu alebo odrody. Väčšinou sú stromčeky očkované 10 až 20 cm nad úrovňou pôdy, túto výšku sa snažíme dodržať. Venujeme pozornosť výskytu hlodavcov a ihneď robíme zásahy na ich likvidáciu. Veľmi nebezpečný je hryzec vodný, ktorý do jarneho obdobia dokáže zničiť aj staršie stromky.

Ďalším druhom ovocia pomerne málo pestovaného v záhradkách je drien, alebo ľudovo nazývaný drienka. Je to zaujímavá drevina, ktorá

rastie v niektorých oblastiach Slovenska aj ako divá forma. Jej vyšľachtením sa zaoberali v Bojniciach. Na jar, ešte pred vypučaním listov kvitne peknu žltou farbou. Prípomina kvety „zlatého dažďa“. V zime nezamrzá ani pri -40°C. Na jeseň sú pravidelne „obyspané“ červenými plodmi rôznych odtieňov. Sú to dlhoveké dreviny, ktoré sa dožívajú aj 200 až 300 rokov. Plody je možné konzumovať v čerstvom stave, alebo sa môžu použiť na spracovanie. Majú vysoký obsah vitamínu C a trieslovín. Krik drienka dosahuje výšku 2 až 8 m. Je nepoliehavý, lebo má pomernu tvrdé drevo.

Jednoročné výhonky sú pomerne tenké, zelené a na slnečnej strane červenkasté. Najviac kvetných púčikov je na ročnom dreve. Kvety sú jasnožlté v okolíkoch ich býva 29 až 40. Sú hojne vyhľadávané včelami. Listy sú tmavozelené s typickou pozdĺžnou žilnatinou. Plochy začínajú dozrievať v auguste. U neskorších druhov v septembri. Sú to dvojsemenné kôstkovice s červenou farbou rôznych odtieňov. Pôvodne sú uvádzané: skorší druh Titus a neskorší druh Devín. Priemerná hmotnosť kôstky je 0,45 g a dužiny až 2,9 g. Ich pomer je lepší ako pri čerešniach. Stromček alebo ker, podľa typu pestovania, má veľkú koreňovú sústavu. Nielen kolového koreňa, ale aj bočných koreňov, čo mu zabezpečuje dobrý prísun živín, ale hlavne vody, a to aj vo veľmi suchých rokoch.

Jaroslav Jáchim st.

Stretnutie po päťdesiatich rokoch

Dňa 13. septembra tohto roku sa v našej obci uskutočnila milá akcia. Po päťdesiatich rokoch sa prvýkrát stretli bývalí žiaci vtedajšej Osemročnej strednej školy v Klenovci, ktorí ako prví v roku 1954 nastúpili do 5. ročníka novovybudovanej budovy terajšej ZŠ a v roku 1958 opustili jej brány po vykonaní záverečných skúšok vo 8. ročníku. Ich ďalšie kroky smerovali do rôznych kútov našej vlasti. Niektorí z nich sa celých 50 rokov nestretli. Z 36 žiakov končiacich 8. ročník OSŠ sa stretnutia zúčastnilo 21. Niektorí sa stretnutia nezúčastnili zo zdravotných a osobných dôvodov, ale de-

siati sa stretnutia nezúčastnili, pretože ich životná púť bola predčasne ukončená a, žiaľ, už nie sú medzi nami. Na stretnutí srdečne privítali pani Oľgu Košútovú ako jedinú žijúcu zástupkyňu pedagógov, ktorí ich počas dochádzky do školy vyučovali.

Prvé kroky účastníkov stretnutia smerovali na klenovský cintorín, aby položili kyticu kvetov na hrob ich triedneho učiteľa pána Ondreja Hrušku a venovali mu tichú spomienku. Následne sa presunuli do budovy základnej školy, kde vo svojej bývalej triede spomínali na dávne študentské časy a ďalšie svoje životné

osudy. So záujmom si tiež prezreli izbu regionálnych tradícií a pamätnú izbu Vladimíra Mináča v budove školy.

Vyvrcholením stretnutia bol slávnostný akt prijatia starostom obce JUDr. Pavlom Struhárom a zástupkyňou starostu Mgr. Blaženou Hruškovou v obradnej sieni obecného úradu. Po krátkom kultúrnom programe a príhovore starostu obce sa účastníci zapísali do pamätnej knihy obce Klenovec. Tento akt zanechá isto trvalé spomienky v ich myšliach a je dôkazom toho, že naša obec nezabúda na svojich rodákov a je ochotná ich prijať späť do svojho lo-

na. Na záver akcie sa účastníci stretnutia odobrali do reštaurácie hotela Vepor, kde stretnutie pokračovalo večerou a posedením v družnej debata.

Aj touto cestou sa účastníci stretnutia chcú poďakovať organizátorom stretnutia Mgr. Anne Pilátikovej a Elene Kováčovej, starostovi obce za dôstojný akt prijatia na obecnom úrade, riaditeľovi ZŠ Vladimíra Mináča za sprístupnenie priestorov školy, ako aj personálu reštaurácie za vytvorenie príjemnej atmosféry pri večernom posedení.

Mgr. Slavomír Hruška

Aj počasie nám prialo

Občianske združenie RODON Klenovec zorganizovalo dňa 6. septembra 2008 za spolupráce s Obcou Klenovec, Základnou školou V. Mináča Klenovec, Špeciálnou základnou školou Klenovec, miestnymi organizáciami a občanmi Klenovca v rámci projektu „Podajme si spolu ruky“ podporeného z Grantového programu MAS Malohont zaujímavé podujatie pre všetky vekové kategórie obyvateľstva.

Účastníci podujatia vystúpili na vrchol Klenovského Vepra, vyčistili a upravili okolie pamätníka padlým hrdinom SNP v Skorušine.

Ku naplneniu cieľov, ktoré sme si dali v projekte prispeľo aj pekné počasie.

Dosiahla a posilnila sa spolupráca medzi obcou, školami, miestnymi organizáciami, všetkými vekovými kategóriami obyvateľstva žijúcimi v obci Klenovec a zmysluplné využitie voľného času detí, mládeže a ostatného obyvateľstva.

Veríme, že týmto podujatím sme naštartovali aj ďalšie voľnočasové aktivity, ktoré budú viesť ku zaktívizovaniu občanov a k ich aktívnej účasti na dianí v obci.

Milada Kochanová

Účastníci výstupu na Klenovský Vepor pred pomníkom padlého partizána Jána Lásku v Skorušine

450. výročie Mihálygergu

V sobotu 27. septembra sa v maďarskej obci Mihálygerge uskutočnilo pokračovanie cezhraničného folklórneho festivalu Návraty k hudobným tradíciám a tiež oslavy 450. výročia založenia obce, na ktorých sa zúčastnili starosta obce Klenovec JUDr. Pavel Struhár, zástupkyňa starostu Mgr. Blažena Hrušková, riaditeľ Miestneho kultúrneho strediska Jaroslav Zvara a hlavný kontrolór obce Martin Bobrovský. Delegácia našej obce si na úvod prezrela výstavu venovanú histórii a súčasnosti obce. Vo večerom kultúrnom programe, v ktorom prezentovali svoje umenie deti a dospelí, vystúpil v závere aj starosta obce Klenovec, aby odovzdal za všetkých našich občanov obyvateľom Mihálygergu darček, bábiku v klenovskom kroji, ktorá im bude pripomínať naše priateľstvo a spoluprácu.

Naša partnerská obec Mihálygerge má 685 obyvateľov a nachádza sa v severnej časti pohoria Karancs. Jej okolité vrchy vznikli asi pred 20 miliónmi rokov. Okolie dotvárajú riečky Dobroda, Égerfő, Lom a vodná nádrž, ktorá zásobuje pitnou vodou okolité obce.

Podľa najstarších spisov história obce súvisela s rodinou Záchovcov a ďalšími zemepánmi až do začiatku dvadsiateho storočia, ke-

dy nastali dôležité politické zmeny. V roku 1926 bol najmä z darov občanov postavený kostol. V tomto období bol významným zemepánom Štefan Mocsári, ktorý vlastnil 2 800 ha pôdy a pracovala u neho značná časť obyvateľstva.

V rokoch socializmu viac ako 90% obyvateľov obce pracovalo vo veľkých závodoch v Miškovci. Ich zrušením prišlo o prácu mnoho občanov, ktorí sa snažia čeliť nezamestnanosti podnikaním v oblasti obchodu, turistiky a stavebníctva.

Obec má zrekonštruovaný kultúrny dom, knižnicu, počítačovú miestnosť. Snaží sa zachovávať folklórne tradície prostredníctvom FS Ipoly, DFS Laboda, FS Dobroda, LH Tücsök a Hudobnej skupiny ústnych harmonikárov. Tieto skupiny reprezentujú Mihálygerge na významných domácich a zahraničných folklórnych festivaloch. Činnosť týchto súborov podporuje Nadácia pre Mihálygerge.

Mihálygerge je obec, ktorá je usporiadateľom celoštátnych aj medzinárodných podujatí, ako sú Novohradský folklórny festival, Návraty k hudobným tradíciám, Medzinárodné stretnutie betlehemov, Celoštátna súťaž folklórnych skupín.

(bh)

História poľovníctva na Slovensku

Lov zveri je starý ako ľudstvo samo. Býval spoločným prostriedkom na zabezpečenie obživy v štvrtohorách sa objavujúceho pravekého človeka i časti príslušníkov neskorších spoločenských formácií. Bol hybnou silou rozvoja ich činnosti, školou odvahy a spoločnosti. Veľmi skoro sa lov stal výsadou kráľov a feudálov, formou kratochvíle, prejavom moci, bohatstva a ešte začiatkom minulého storočia bol takmer doménou rodu, napríklad Pálffyovcov, Coburgovcov, Károlyovcov, Andrassyovcov. Tak ako sa menilo sociálne a triedne zloženie spoločnosti, menilo sa aj nazeranie na zver, lov a na poľovníctvo i na ich funkciu. Jedno v nich však po všetky etapy vývinu prežívalo, a to ich hodnota.

V rokoch 1850 – 1918 sa Gemerská župa vyznačovala bohatstvom veľkej poľovnej zveri a veľmi dobre vedeným poľovným hospodárstvom. Väčšinou sa rozprestierala v Slovenskom rudohorí. V celej Gemerskej župe bolo ešte pred prvou svetovou vojnou 430 394 ha poľovnej plochy, z ktorej 223 670 ha tvorili lesné revíry. Akciová spoločnosť Rima-muránskych železiarní vlastnila 15 400 ha majetok i poľovný revír, z čoho 14 640 ha pripadlo na lesy. Veľká časť klenovských hôr patrila tiež do tejto spoločnosti. Teraz je to režijný revír Bánovo na lesných správach Klenovec a Tisovec. Na tomto veľkostatku bolo poľovné hospodárstvo na veľmi dobrej úrovni. Chovali jeleniu a srnčiu zver, ale i pekný počet diviacej zveri, prevažne na reprezentatívne poľovačky akcionárov a obchodných partnerov. Za odstrel zveri zahraniční poľovníci platili. Na medvede sa poľovalo vždy v druhej polovici novembra na dobre organizovaných nadhánkach. V úlovkoch medvedov Gemer vážne konkuroval Liptovu a Spišu. Prvou poľovníckou organizáciou po vzniku ČSR bol Československý myslivecký a kynologický ríšsky zväz, ktorý sa v roku 1923 pretvoril na Československú mysliveckú jednotu (ČSMJ). Na Slovensku vzniká v roku 1920 prvá poľovnícka organizácia pod názvom Lovecký ochranný spolok (LOS). V roku 1923 začal vychádzať prvý spolkový poľovnícky časopis Nimrod. Napriek všetkým snahám zlúčiť

ČSMJ a LOS stalo sa tak až v roku 1934, keď sa vytvoril Zemský lovecký ochranný spolok na Slovensku. Do tohto obdobia čiže od roku 1934 možno počítať aj základ organizovaného poľovníctva v Klenovci. Klenovská kronika uvádza, že v roku 1934 mal poľovnícky spolok 25 členov a jeho predsedom bol správca školy Ján Moncoľ. V prenájme mali obecné lesy, Urbár, Pasienskú spoločnosť, Železiarsku spoločnosť a polia. Najviac sa strieľala jelenia a menej čierna zver.

Po druhej svetovej vojne prešli poľovnícke organizácie pod národnú správu, avšak podstatné zmeny v organizácii poľovníctva nastali až po roku 1948.

Stav poľovníctva na Slovensku v období druhej svetovej vojny

Sľubný trend rozvoja poľovníctva na Slovensku prerušili smutné známe udalosti z rokov 1938 – 1945, ktoré zákonite zanechali na ňom svoju pečať. Zjednotenie ČMJ a LOS-u netrvalo dlho. Po obsadení ČSR a vyhlásení autonómie Slovenska sa pod tlakom politických udalostí i tieto organizácie dohodli na rozchode. Po násilnom oklieštení o najúrodnejšie okresy sa celková poľovná plocha Slovenska znížila takmer o štvrtinu. Veľký počet poľovníkov pripadol do horthyovského Maďarska. Z celoštátnych údajov sú známe tieto skutočnosti, že do nacistického Nemecka sa v roku 1939 vyviezlo 29 850 zajacov, 1 281 bažantov, 5 600 jarabíc, 837 kusov jelenej a danišej zveri, 133 diviakov a 75 muflónov. Medzi najlepšie revíry, ktorý patrilo pod Štátne lesy a majetky v tom čase, sa zaradil poľovný revír v rozlohe 29 400 ha prenajatý v rámci pozemkovej reformy z veľkostatku Coburg v Jelšave. Nachádzal sa v obvode lesných správ v Šumiáci, Telgárte, Muráni, Revúcej. Nariadením Slovenskej vlády č. 119/39 podnik Štátne lesy a majetky prenajal tento revír na šesť rokov a ročné nájomné 340 000 Sk ministerstvu zahraničných vecí s tým, že Slovenský štát v ňom právo poľovníctva daruje vtedajšiemu ministrovi zahraničných vecí Nemeckej ríše Ribentropovi a ríšskemu maršalovi Hermanovi Göringovi. Ribentrop dostal oblasť Šumiaca a Švermova s poľovníckym kaštieľom v Pustom Polí.

Göring mal záujem o poľovačku na medvede, a tak dostal Muráň a Revúcu s prisľubom, že sa mu postavia primeraný poľovnícky kaštieľ, dnešná Predná Hora. Podľa poľovníckeho poriadku vypracovaného podnikom Štátne lesy a majetky akceptovaného nemeckým veľvyslanectvom v Bratislave, listom z 22. apríla 1940 platil v uvedených revíroch osobitný režim. Pred tým povolená pastva v lesoch bola obmedzená a od 1. 9. do 15. 10. (počas jelenej ruje) práca v lesoch bola zastavená. V prítomnosti nájomcov a poľovníckych hostí sa územie uzavrelo.

A ako to bolo v Klenovských horách?

V doline do Tepličného bol tiež osobitný režim a málokto vedel, čo sa tam dialo. V Tepličnom býval horár Förster. Prístup do doliny bol obmedzený a aj zakázaný. Či mal Göring vplyv aj na poľovačku v klenovských horách, nevieme. V sedemdesiatych aj osemdesiatych rokoch som doprevádzal veľa poľovníckych hostí z Nemecka a aj Rakúska. Keď sa strelil jelen nad 200 bodov, tak sa medzi sebou zhovárali, že takého jelena tu nestrelí ani Göring počas vojny. Darom som sa vyzvedal, aj tlimočník radšej prehodil reč na inú koľaj.

V roku 1987 som doprevádzal hosta z Rakúska. Volal sa dr. L. Banny. Bol tu na odstrel medvede a počas vojny tu dokonca pôsobil. Ale ani od neho som sa nič nedozvedel, ba dokonca sme mali ako poľovnícki sprievodcovia zakázané takéto otázky.

Málokto vie, že počas vojnových rokov sa v doline Studené chovali muflóny. Toto miesto sa aj dnes volá Zverinec. Ešte v rokoch 1975 – 1978 tam bolo poznať pozostatky z krmelcov, ktoré slúžili na prikrmovanie. Poľovnícka literatúra uvádza, že veľmi silná populácia muflónnej zveri vznikla v juhozápadnej časti Slovenského rudohoria, kde pri Kaličnom v roku 1939 vypustili 10 muflónov, z toho 7 mufloniek a 3 muflónov. V roku 1942 údajne vypustili aj ďalšie jedince muflónnej zveri dovezené z Lefantoviec. Ešte v povojnových rokoch tu malo byť asi 100 kusov muflónnej zveri. Ale po vojne aj táto populácia zanikla. Každá zver, a teda aj muflón, trpela vojnovými operáciami

a po vojne rozbuženým pytlactvom.

Aj keď z odstupom času možno konštatovať, že introdukcia tejto zveri do našej lokality nebola najlepšia. Vieme, že tuhá zima, veľa snehu neprospieva chovu muflónnej zveri. Ak k tomu pridáme tlak predátorov, ako je rys a vlk, čo nemožno poprieť, nakoľko vieme, že aj počas vojny tu tieto šelmy boli, tak muflón aj za ohradou má len minimálnu šancu na prežitie.

Po druhej svetovej vojne prešli poľovnícke spoločnosti pod národnú správu. Podstatné zmeny v organizácii poľovníctva nastali až po roku 1948. Takže aj poľovníctvo v Klenovci sa začalo uberať iným smerom, aj keď tu boli dva revíry. Zmenili sa hranice poľovníckej spoločnosti, ktorá sa premenovala na Poľovnícke združenie Slovenského národného povstania, ktorého názov má až dodnes. Za prvého poľovného hospodára bol zvolený Ing. Ján Štefánik a predsedu Michal Fábry. Tajomníkom bol Pavel Jakabsíc. Neskôr boli zvolení do výboru PZ noví členovia. Za poľovníckeho hospodára bol zvolený Ing. Ján Brndiar, za predsedu Ivan Chudic, tajomník bol Mgr. Pavol Jandík. Po voľbách v roku 2007 boli zvolení Ing. Ján Brndiar ako poľovný hospodár, predseda Ján Dovala, podpredseda Július Hruška, tajomník Ondrej Barto, finančný hospodár Ján Antal, kynologický referent Anton Poláčik, strelecký referent Róbert Chudic, členovia výboru Róbert Kováč a Juraj Antal. Predsedom dozornej rady je Ján Trnavský.

A aké sú ciele dnešného PZ Klenovec?

Zamerať sa na zachovanie, zveľaďovanie, ochranu a optimálne využitie genofondu zveri ako prírodného bohatstva. Plnenie týchto úloh si len v hrubých rysoch vyžaduje mať v poľovníckej prevádzke už dostatočne osvojené teoretické a praktické vedomosti ako aj skúsenosti z poľovníckeho hospodárstva, zameraného na cieľavedomý a plánovitý rozvoj, chov, ochranu a využívanie zveri ako prírodného zdroja.

Anton Poláčik
člen výboru PZ Klenovec

ŠPORTOVÉ OKIENKO

Úspešný štart bedmintonistov do novej sezóny

V uplynulom mesiaci bolo na klenovskom futbalovom nebi vrtošivé počasie. Futbalistom sa podarilo priviezť cenný bod z Gemera a bodovať na domácom ihrisku aj s dovtedy suverénnou Sklabinou, na druhej strane stratili tri body v domácom súboji so svojim tabuľkovým susedom Mýtňou a po 8. kole sa ocitli na dne tabuľky.

Sezónu začali už aj bedmintonisti. Po augustovom sústredeí, na ktorom si tri dievčatá (Romana Surová, Denisa Antalová a Nikoleta Bálintová) vybojovali reprezentačný dres, sa rozbehli aj turnaje jednotlivcov a družstiev.

Gemer – Klenovec 1:1 (0:0)

Na stretnutie sme nastúpili s predsavzatím hrať pozorne v obrane a v útoku sa spoliehať na rýchlosť útočníkov M. Hrušku a Medveďa. Túto jednoduchú taktiku sa nám darilo uplatňovať počas celého zápasu, takže domáci vyťažili z územnej prevahy iba jednu strelu do žrde. Naopak, v 81. minúte unikol po krídle M. Hruška a jeho center usmernil Medveď do súperovej siete. Škoda, že sme vedenie neubránili a dovolili domácim v 83. minúte strelou zblízka vyrovnať stav na konečných 1:1. I tak je však výsledok s ohľadom na postavenie v tabuľke našim úspechom.

Stretnutie sme odohrali v zostave: I. Hruška – Mináč, Valent, Vince, M. Parobek, Oláh, Boháčik, Barto, V. Parobek, Medveď, M. Hruška. Striedal Benco.

Žiaci:

Klenovec – Starňa 2:0, strelcom gólov bol Lukáš Ulický.

Dorast:

Klenovec – Divín 1:3 (1:1), autorom gólu za Klenovec bol Kasáč.

Klenovec – Sklabiná 1:1 (0:1)

Priebeh zápasu s dovtedajším suverénnym súťaže bol pre domácich fanúšikov príjemným prekvapením. Namiesto očakávaného tlaku hostí mal zápas vyrovnaný priebeh, aj keď gólových príležitostí na oboch stranách bolo ako šafranu. Hostom v závere prvého polčasu dopomohlo k vedeniu nedorozumenie našej obrany v strede ihriska, z ktorého rezultoval úspešný rýchly brejk. Po prestávke sme získali územnú prevahu a neustále sme zamestnávali obranu súpera. Dôsledkom nášho tlaku bol pokutový kop za hranie rukou, ktorý brankár I. Hruška premenil na vyrovnávajúci gól. V tlaku sme pokračovali aj po vyrovnaní, ale bránu hostí sme nedobýli ani po strele V. Parobeka do žrde, či po veľkých príležitostiach M. Hrušku a Medveďa. A tak aj napriek postaveniu v tabuľke bol nerozhodný

výsledok úspechom hosťujúceho mužstva.

Zostava Klenovca: I. Hruška – Hrivnák, Valent, Vince, M. Parobek, Oláh, Medveď, Barto, Benco, V. Parobek, M. Hruška. Striedali Hlôška, Láska.

Žiaci:

Abovce – Klenovec 1:4, góly V. Radič 2, L. Ulický, Radič

Úspešný exekútor penalty I. Hruška (Klenovec - Sklabiná 1:1)

Dorast:

Tisovec – Klenovec 0:0

Nenince – Klenovec 3:1 (1:0)

Nešťastný začiatok zápasu, v ktorom sme už v 5. minúte po hrubej chybe Mináča prehrávali 0:1 a po vylúčení M. Parobeka v 32. minúte sme hrali v početnej nevýhode, poznamenal celý priebeh stretnutia. Aj v oslabení sme odolávali domácim až do 65. minúty, kedy sme inkasovali druhý gól a onedlho v 74. minúte aj tretí gól. Nepriaznivý stav sa podarilo skorigovať až hlavičkou Medveďa v 82. minúte.

Zostava Klenovca: I. Hruška – Mináč, Valent, Vince, M. Parobek, Oláh, Kubinec, V. Parobek, Benco, Medveď, M. Hruška. Striedal Hlôška.

Žiaci:

Klenovec – Muráň 2:3, góly L. Ulický, V. Radič

Dorast:

Klenovec – Vidiná 3:1, góly B. Cibula, Bútor, Kasáč

Klenovec – Mýtňa 1:3 (1:2)

Začiatok stretnutia so susedom v tabuľke bol pre nás katastrofálny, keď po hrubých chybách obrany v 3. a v 6. minúte sme prehrávali 0:2. Na rýchle góly súpera sme dokázali odpovedať až gólom z penalty, ktorú bezpečne premenil Beňuš. Na viac sme sa už strelecky

Bedminton

(dokončenie zo strany 3)

Páry Miková (Lok. Košice)/Lichancová a Balciarová/Straková (Gymn. Partizánske) nepostúpili z prvého kola.

Šurany 20.9.2008

V sobotu 20. septembra sa v Šuranoch uskutočnila Veľká cena Šurian mladšieho žiactva v bedminton. Predstavili sa na nej aj štyri bedmintonistky (Michaela Čajková, Renata Surová, Ivana Lásková, Monika Hrušková) a traja bedmintonisti (Ivan Hruška, Andrej Marcišiak, Marek Hinc) Družstevníka Klenovec.

Mix nečakane bez straty setu vyhral nenasadený pár Hruška/Surová. Na bronzovej priečke sa umiestnila dvojica Horák/Hrušková (Sokol Ilava/Klenovec). Dvojice Hinc/Lásková a Marcišiak/Čajková skončili v prvom resp. druhú dvojicu v treťom kole.

Marek Hinc a Andrej Marcišiak prehrali svoje zápasy už v prvom kole. O čosi lepšie si počínal Ivan Hruška, ale aj pre neho bolo maximom druhé kolo. Nečakané tretie miesto si v chlapčenskej štvorhre vybojoval pár Hruška/Hamaj (M-Sport Trenčín). Marcišiak spolu s Hincom vypadli v prvom kole.

Parádne chvíle pre klenovský bedminton prišli v dievčenských disciplinách. Dvojhru mladších žiačok klenovčianky absolútne ovládli, keď obsadili všetky tri medailové pozície. Na najvyšší stupeň si po ťažkom trojsetovom zápase zastala Michaela Čajková, ktorá oddielovú kolegyniu Ivanu Láskovú zdolala vo finále 2:1 na sety (21:19, 18:21 a 21:17). Tretiu priečku obsadila Renata Surová. Štvrtá klenovčanka, ešte len 10-ročná Monika Hrušková skončila v osmičke najlepších.

Aj posledná disciplína turnaja, dievčenská štvorhra, bola plne v réžii klenovčaniek. Po finálovom zápase si víťazstvo odniesla dvojica Lásková/Surová, keď oddielové spoluhráčky Čajkovú s Hruškovou zdolali 21:16 a 21:16.

Richard Bálint

nezmohli. Vylúčenie Medveďa v 65. minúte definitívne pochovalo naše nádeje na vyrovnanie, naopak súper v závere opäť po chybe našej obrany stanovil konečný výsledok stretnutia na 1:3.

Zostava Klenovca: I. Hruška – Mináč, Valent, Vince, Benco, Beňuš, Barto, Medveď, Boháčik, V. Parobek, Hruška. Striedali Hrivnák, T. Láska, Hruška.

Žiaci:

Revúčka – Klenovec 10:1, gól R. Trnavský

Dorast:

Radzovce – Klenovec 1:2, góly B. Cibula, Kasáč.

Tabuľka po 8. kole

1. Divín	8	6	2	0	31:9	20
2. Sklabiná	8	6	1	1	17:10	19
3. Veľký Krτίš	8	5	3	0	24:5	18
4. Málnec	8	5	1	2	23:7	16
5. Radzovce	8	4	2	2	11:11	14
6. Gemer	8	3	2	3	13:10	11
7. Nenince	8	3	1	4	10:12	10
8. H. Zalužany	8	2	3	3	10:11	9
9. Tomášovce	8	3	0	5	8:11	9
10. Mýtňa	8	3	0	5	9:15	9
11. Lubeník	8	2	1	5	6:23	7
12. Příbelce	8	2	0	6	10:24	6
13. Dačov Lom	8	1	2	5	10:19	5
14. Klenovec	8	1	2	5	7:22	5

Pavel Ďurík/Michal Kňazek

Všeobecná nemocnica n. o. , Jesenského 102, 981 01 Hnúšťa

Všeobecná nemocnica Hnúšťa n. o. poskytuje ústavnú zdravotnú starostlivosť na oddeleniach: oddelenie vnútorných chorôb – interné, oddelenie dlhodobých chorých, chirurgické oddelenie, gynekologické oddelenie – ženské, detské oddelenie, oddelenie akútnej a intenzívnej medicíny - OAIM a oddelenie jednotňovej zdravotnej starostlivosti v odbore chirurgia a gynekológie. Ďalej poskytuje služby: spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky (SValZ) – röntgen a sonografické vyšetrenia a špecializovanú ambulantnú starostlivosť (ŠAS) v odbore klinickej imunológie a alergológie, dermatovenerológie – kožné a oftalmológie - očné.

Kompletnú zdravotnú starostlivosť (ambulantnú aj ústavnú) poskytujeme všetkým pacientom. Všeobecná nemocnica Hnúšťa n.o. má zmluvy na poskytovanie zdravotnej starostlivosti ambulantnej aj ústavnej (akútnej aj plánovanej) so všetkými zdravotnými poisťovňami, t. j.: Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s., Spoločná zdravotná poisťovňa, a. s., Union zdravotná poisťovňa, a. s., Apollo zdravotná poisťovňa, a. s., Dôvera zdravotná poisťovňa, a. s.

Poskytované služby na oddeleniach:

Oddelenie vnútorných chorôb - interné

Na oddelení sú liečení pacienti pri akútnych ochoreniach vnútorných orgánov (srdce, pľúca, pečeň, obličky, chudokrvnosť) a diagnostické hospitalizácie za účelom stanovenia príčiny ochorenia. Ďalej sa vykonávajú konziliárne vyšetrenia pre všetky diagnózy a odborné predoperačné vyšetrenia.

V rámci interného oddelenia je zriadená jednotka intenzívnej starostlivosti, na ktorej je poskytovaná nepretržitá 24 hodinová zdravotná starostlivosť pre akútne stavy.

V internej odbornej ambulancii – mimo bežných vyšetrení, poskytujeme ďalšie nadštandardné vyšetrenia akou je: 24 hodinové monitorovanie činnosti srdca – EKG Holter, 24 hodinové monitorovanie krvného tlaku – TK Holter, záťažové EKG - ergometer, podľa potreby farmakologické testy.

Detské oddelenie – pediatria

Na oddelení liečime pacientov na: akútne ochorenia dýchacích ciest - bronchitídy, bronchopneumonia (zápal pľúc), laryngitídy. Ďalej poruchy výživy - neprospievanie, dehydratáciu, diabetes mellitus (cukrovka), akútne ochorenia tráviaceho traktu - gastritídy, zápal žalúdka, zápal tráviaceho traktu, ochorenia močových ciest, obličiek, kardiálne problémy, anémie – porucha krvotvorby, ťažšie formy pri poruchách vstrebávania.

Detská odborná ambulancia – konziliárne vyšetrenie pre obvodných pediatrov, pre lekárov Lekárskej pohotovostnej služby, pediatrické predoperačné vyšetrenia

Gynekologické oddelenie – ženské

Sa zameriava predovšetkým na poskytovanie jednotňovej zdravotnej starostlivosti v nadštandardných priestoroch. Zároveň sa vykonávajú aj veľké operačné výkony.

Gynekologická odborná ambulancia - stery z čípku, konziliárne gynekologické služby, sledovanie rizikového tehotenstva - kardiograf, zakladanie vnútro maternicových teliesok, zmrazovanie slizničných porúch čípku.

Gynekologické sono – zabezpečuje diagnostické vyšetrenia pri ženských ochoreniach ako aj počas tehotenstva, preventívne vyšetrenia po 18. roku a po pôrode.

Chirurgické oddelenie

V rámci chirurgického oddelenia sú poskytované hospitalizácie a operačná liečba pre pacientov s akútnymi a chronickými chirurgickými ochoreniami, s možnosťou ubytovania v nadštandardnej izbe.

V rámci jednotňovej ambulantnej starostlivosti – JAS sú vykonávané miniinvazívne operácie – laparoskopicky a artroskopicky, čím sa výrazne skrátil pobyt pacienta v nemocnici (napr. operácie žlčkových kameňov, jednoduchých prietrží, poškodenia menisku a chrupaviek v kolenných a ramenných kĺbov).

V rámci chirurgického oddelenia je zriadená jednotka intenzívnej starostlivosti, na ktorej je poskytovaná nepretržitá 24 hodinová zdravotná starostlivosť pre akútne stavy.

Pri chirurgickom oddelení je aj chirurgická ambulancia, kde sú poskytované ambulantné ošetrenia pre pacientov v nepretržitej 24 hodinovej prevádzke, ako aj konziliárne vyšetrenia pre obvodných lekárov.

Oddelenie dlhodobých chorých - ODCH

Na ODCH je zabezpečovaná dlhodobá (minimálne 21 dní) zdravotná starostlivosť pre pacientov s viacerými a závažnými chronickými ochoreniami, ktoré nie sú zvládnuteľné ambulantnou formou, ako aj následná zdravotná starostlivosť pacientom po akútnych ochoreniach, vyžadujúcich doliečovanie a rehabilitáciu.

Oddelenie anesteziológie a intenzívnej medicíny - OAIM

zabezpečuje kompletnú zdravotnú starostlivosť pri živote zachraňujúcich stavoch.

Na základe odporúčenia Vášho lekára vieme všetky zdravotné výkony zabezpečiť bez čakacej lehoty, po objednaní na oddelení

Ústredňa 0475423441

Interné odd. 5511595

Chirurg. odd. 5511571

ODCH 5511591

Gynekolog. odd. 5511527

email: nspnhusta@gmail.com

RDG odd. 5511588

Detské odd. 5511586